

به نام خداوند جان و خرد

پیشگفتار

بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری، یکی از مهم‌ترین نظام‌های مالی و اقتصادی هر کشور را تشکیل می‌دهند. نیازهای مالی کسب و کارها و بخش‌های گوناگون اقتصادی، از قبیل صنعت، کشاورزی، مسکن، بازرگانی و خدمات- به ویژه در کشورهایی که نظام مالی آنها بانک محور است- عمدتاً توسط بانک‌ها تأمین می‌شود. در واقع، بدون وجود یک نظام بانکی پیشرفته و کارآمد، اقتصاد کشورها قادر به رشد پایدار نخواهد بود.

بحران‌های مالی و اقتصادی دهه‌های گذشته، به‌ویژه بحران بزرگ دهه‌ی ۱۹۳۰ که از کشور آمریکا آغاز شد و امواج آن- به لحاظ جهانی شدن اقتصاد، تجارت و کسب و کارها- به تدریج کشورهای اروپایی، آسیایی و سایر کشورهای جهان را فراگرفت؛ موجب شد که اقتصاددانان و اندیشمندان بزرگ مالی و اقتصادی جهان درباره‌ی علل و عوامل به وجود آورنده بحران‌ها و راه‌های پیش‌گیری و برون رفت از آن تحقیقات گسترده‌ای را به عمل آورند.

در دوران بحران‌های مالی و اقتصادی، مؤسسات مالی و اعتباری، به ویژه بانک‌ها، بیش از همه در معرض آسیب قرار می‌گیرند. در این میان بانک‌هایی که از توان مالی ضعیف‌تری برخوردار هستند، به لحاظ هجوم سپرده‌گذاران برای برداشت وجوه، آسیب پذیرتر هستند و در چنین شرایطی با مشکل شدید نقدینگی و ناتوانی در پرداخت دیون و در نهایت ورشکستگی رو به رو می‌شوند. ورشکسته شدن چند بانک ممکن است هراس بانکی ایجاد کند و به سرعت به سایر بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری سرایت کند و آنها را نیز در معرض هجوم‌های گسترده و ورشکستگی قرار دهد. تدابیر احتیاطی و روش‌های متعددی برای پیش‌گیری از ورشکستگی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، به ویژه در چند دهه اخیر، مورد استفاده قرار گرفته است که به طور خلاصه می‌توان به افزایش ذخایر و دارایی‌های قابل تبدیل به نقد، کفایت سرمایه، اعمال حاکمیت شرکتی، مدیریت ریسک،

تنظیم مقررات احتیاطی و اعمال نظارت شدیدتر بر بانکها، اعطای تسهیلات بانک مرکزی به عنوان آخرین قرض دهنده، کمکهای مالی نجات بخش دولت و مهم‌تر از همه ایجاد صندوق بیمه و ضمانت سپرده‌ها، اشاره کرد.

مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران، به منظور تقویت منابع و گسترش دانش بانکداری، همواره تألیف یا ترجمه‌ی کتاب‌های جدید با دانش روز را در صدر برنامه‌های آموزشی خود قرار داده و در راستای تحقق این هدف کوشش کرده است که افزون بر آموزش و پرورش نیروی انسانی ماهر و متخصص برای نظام بانکی کشور، با استفاده از اساتید صاحب نام و کارشناسان با تجربه بانکی، نسبت به تألیف و انتشار کتاب‌ها و مقاله‌های علمی جدید و متناسب با دانش روز، اقدام کند.

کتاب «سی سال ورشکستگی بانکی، کمک‌های مالی نجات بخش و چالش‌های مقرراتی: نگاهی به صندوق بیمه سپرده فدرال» که توسط «جان اف بوونزی» که نزدیک به سه دهه در سمت‌های مختلف شرکت بیمه سپرده فدرال حضور داشته، تهیه شده و با همت صندوق ضمانت سپرده‌ها ترجمه شده و به رشته تحریر درآمده است، از معدود کتاب‌هایی که در مورد ورشکستگی بانکی و صندوق‌های بیمه یا ضمانت سپرده‌ها، به زبان فارسی نوشته شده است.

در اینجا لازم می‌دانم از استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمد طالبی و همکاران ایشان در صندوق ضمانت سپرده‌ها که با کوشش فراوان نسبت به ترجمه این کتاب ارزشمند اقدام کرده‌اند، تشکر و سپاسگزاری کنم. امید است که این اثر در ارتقاء و اعتلای دانش بانکداری مؤثر واقع شود و مورد استفاده اساتید، دانشجویان، پژوهشگران و علاقه‌مندان قرار گیرد.

دکتر محسن خوش‌طینت
رئیس مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران
تابستان ۱۳۹۵